

คู่มือการจัดทำข้อมูลการจัดทำข้อมูลภายใต้คณะกรรมการการพัฒนา

คุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร ปี 2567

กุมภาพันธ์ 2567

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เอกสารการสำรวจส่วนสารสนเทศการผลิตพืชไร่นา

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ.....	ก
สารบัญตาราง	ข
สารบัญภาพ	ค
บทที่ 1.....	1
1.1 คำนำ	1
1.2 แผนปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2567.....	1
บทที่ 2.....	3
2.1 คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง	3
2.2 ขั้นตอนการทำงาน	4
2.3 สรุปขั้นตอนแผนผังการจัดทำข้อมูลภายใต้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิต สินค้าเกษตร ปี 2567.....	5

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1.1 ระยะเวลาดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน

หน้า

2

ภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงขั้นตอนการจัดทำข้อมูล ปี 2567

บทที่ 1

บทนำ

1.1 คำนำ

ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร และเป็นส่วนสำคัญของเศรษฐกิจของประเทศตามที่มีแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561– 2580 ด้านการเกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับเกษตรกร การพัฒนาศักยภาพการผลิต การรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร รวมถึงการพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน และกำหนดทิศทางในการพัฒนาด้านการเกษตร ซึ่งข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรจะมีความสำคัญ และความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในการเป็นแผนที่นำทางเพื่อการพัฒนาดังกล่าว โดยภายใต้แผนย่อยของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้กำหนดแนวทางให้พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตรเป็นภาระกิจหนึ่งที่สำคัญอีกด้วย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการจัดทำและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ซึ่งจะต้องจัดหาข้อมูลสารสนเทศสินค้าเกษตรที่สำคัญที่เป็นปัจจุบัน มีความถูกต้องแม่นยำ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศมีความรู้ ความเข้าใจในด้านการจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรซึ่งมีความเป็นหนึ่งเดียวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนั้น จึงมีการจัดทำข้อมูล ผ่านการทำงานของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อให้เกิดการบูรณาการในการจัดทำข้อมูลระหว่างหน่วยงาน มีข้อมูลที่ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับร่วมกันในการทำงาน

คู่มือเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อชี้แจงขั้นตอนการทำงานสำหรับการจัดทำข้อมูลของคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

1.2 แผนปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2567

แผนปฏิบัติงานจัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกส่วนได้ดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้อยู่ในกรอบเวลาที่กำหนด และเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพได้มาตรฐานตามที่คาดหวัง

ตารางที่ 1.1 ระยะเวลาดำเนินการตามแผนปฏิบัติงาน

แผนการดำเนินงานจัดทำข้อมูลเอกสารวิชาการปี พะยะปลูก 2566/67 และสิ้นปีงบประมาณปี 2566 ยางพารา ป่าลุ่มน้ำมัน มะพร้าว ปี 2566 กาแฟ กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง พริกไทย ปี 2567

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
1. ศส. ส่งเอกสารผลการวิเคราะห์เบื้องต้น		ศส., สศท.	
1.1 ข้าราชการ ปี พะยะปลูก 2566/67 และสิ้นปีงบประมาณปี 2566	24 เม.ย. 67		
1.2 ยางพารา ป่าลุ่มน้ำมัน มะพร้าว ปี 2566 กาแฟ กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง พริกไทย ปี 2567	10 พ.ค. 67		
2. สศท. พิจารณาข้อมูลผลการวิเคราะห์พร้อมเหตุผลส่งกลับ ศส.		สศท.	
2.1 ข้าราชการ ปี พะยะปลูก 2566/67 และสิ้นปีงบประมาณปี 2566	1 พ.ค. 67		
2.2 ยางพารา ป่าลุ่มน้ำมัน มะพร้าว ปี 2566 กาแฟ กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง พริกไทย ปี 2567	17 พ.ค. 67		
3. ศส. จัดทำเอกสารผลการวิเคราะห์เพื่อเสนอคณะกรรมการการสาธารณสุขการเกษตร		ศส. (สพร., สพส., สพก., สภท.), สวศ., กณผ.	
3.1 ข้าราชการ ปี พะยะปลูก 2566/67 และสิ้นปีงบประมาณปี 2566	10 พ.ค. 67		
3.2 ยางพารา ป่าลุ่มน้ำมัน มะพร้าว ปี 2566 กาแฟ กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง พริกไทย ปี 2567	24 พ.ค. 67		
4. ประชุมคณะกรรมการการสาธารณสุขการเกษตรพิจารณาผลการวิเคราะห์		ศส. (สพร., สพส., สพก., สภท.), สวศ., กณผ. และสศท.	
4.1 ข้าราชการ ปี พะยะปลูก 2566/67 และสิ้นปีงบประมาณปี 2566	15 พ.ค. 67		
4.2 ยางพารา ป่าลุ่มน้ำมัน มะพร้าว ปี 2566 กาแฟ กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง พริกไทย ปี 2567	31 พ.ค. 67		
5. ประชุมพิจารณาข้อมูลร่วมกับ สศท. 1-12 (Video Conference)			
5.1 ข้าราชการ ปี พะยะปลูก 2566/67 และสิ้นปีงบประมาณปี 2566	20 พ.ค. - 7 มิ.ย. 67	ผู้แทน ศส. และ สศท. 1-12	
5.2 ยางพารา ป่าลุ่มน้ำมัน มะพร้าว ปี 2566 กาแฟ กระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ มันฝรั่ง พริกไทย ปี 2567	22 พ.ค. - 30 มิ.ย. 67	ผู้แทน ศส. และ สศท. 1-12	
6. ประชุมระดับจังหวัดกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	10 มิ.ย. - 31 ก.ค. 67		ทุกสินค้า
7. ประชุมคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร ด้านพืช ระดับภาค	15 ก.ค. - 31 ส.ค. 67	สศท.	ทุกสินค้า
8. ตรวจสอบความถูกต้องและแนบบัญชีข้อมูล	30 ก.ย. 67	ศส.	
9. นำเสนอผลการพิจารณาให้ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร ด้านพืช	ภายใน ต.ค. 67	ศส.	
10. นำเสนอผลการวิเคราะห์สรุปให้ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร	ภายใน ต.ค. 67	ศส.	

update 18 ต.ค. 2566

ครั้งที่ 2

แผนการดำเนินงานจัดทำข้อมูลการผลิตข้าวนาปรัง มันสำปะหลังโรงงาน ปี 2567 และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ปี พะยะปลูก 2566/67 และไม้ผล ปี 2567 (ลำไย ลิ้นจี่ เงาะ ทุเรียน มังคุด และลองกอง ของจังหวัดอื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในคณะสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจระดับภาค)

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้เกี่ยวข้อง	หมายเหตุ
1. ศส. ส่งเอกสารผลการวิเคราะห์เบื้องต้น		ศส., สศท.	
- ภาคอื่น ๆ (ข้าวนาปรัง มันสำปะหลังโรงงาน ปี 2567 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ปี พะยะปลูก 2566/67)	23 ก.ย. 67	สพร.	
1.2 ไม้ผล ปี 2567	9 ก.ย. 67	สพส.	
- ภาคใต้ (เฉพาะข้าวนาปรัง ปี 2567)	21 ต.ค. 67	สพร.	
2. สศท. พิจารณาข้อมูลผลการวิเคราะห์พร้อมเหตุผลส่งกลับ ศส.		สศท.	
- ภาคอื่น ๆ (ข้าวนาปรัง มันสำปะหลังโรงงาน ปี 2567 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ปี พะยะปลูก 2566/67)	30 ก.ย. 67		
2.2 ไม้ผล ปี 2567	16 ก.ย. 67		
- ภาคใต้ (เฉพาะข้าวนาปรัง ปี 2567)	28 ต.ค. 67		
3. ศส. จัดทำเอกสารผลการวิเคราะห์เพื่อเสนอคณะกรรมการการสาธารณสุขการเกษตร		ศส. (สพร., สพส., สพก., สภท.), สวศ., กณผ.	
3.1 ข้าวนาปรัง มันสำปะหลังโรงงาน ปี 2567 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง ปี พะยะปลูก 2566/67	7 ต.ค. 67		
3.2 ไม้ผล ปี 2567	23 ก.ย. 67	สพส.	
4. ประชุมคณะกรรมการการสาธารณสุขการเกษตรพิจารณาผลการวิเคราะห์		ศส. (สพร., สพส., สพก., สภท.), สวศ., กณผ.	
4.1 ข้าวนาปรัง มันสำปะหลังโรงงาน ปี 2567 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และ ถั่วเหลือง ปี พะยะปลูก 2566/67	15 ต.ค. 67		
4.2 ไม้ผล ปี 2567	30 ก.ย. 67	สพส.	
5. ประชุมพิจารณาข้อมูลร่วมกับ สศท. 1-12 (Video Conference)		ผู้แทน ศส. และ สศท. 1-12	
5.1 ข้าวนาปรัง มันสำปะหลังโรงงาน ปี 2567 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และ ถั่วเหลือง ปี พะยะปลูก 2566/67	1 - 31 ต.ค. 67	ผู้แทน ศส. และ สศท. 1-12	
5.2 ไม้ผล ปี 2567	1 - 31 ต.ค. 67	ส่งผลการประชุมจากคณะกรรมการการสาธารณสุขการเกษตร ให้ สศท. พิจารณาเพื่อนำไปประชุมร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนศส., สศท. 6	

หมายเหตุ :

บทที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ในการจัดทำข้อมูล มีขั้นตอนการทำงานหลายขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นการวางแผนการทำงานจนถึงการเผยแพร่ข้อมูล และในการได้มาของข้อมูลมีผู้ที่เกี่ยวข้องมากมาย การมีวิธีการและขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน จะช่วยลดความสับสนในการทำงาน และช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการประสานงานในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละขั้นตอนได้เป็นอย่างดี รวมถึงการมีคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานในการกลั่นกรองข้อมูลก่อนเผยแพร่ เป็นส่วนที่จะขาดไม่ได้ เพื่อให้ข้อมูลเป็นที่ยอมรับร่วมกัน

2.1 คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง

1) **คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร**¹ ตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงฯ ที่ 419/2564 ลงวันที่ 20 พฤษภาคม 2564 มีคำสั่งให้ แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรโดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน และมีอธิบดีกรมต่าง ๆ เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการจัดทำข้อมูลสินค้าเกษตร 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง ของ กษ. ให้มีคุณภาพและเป็นเอกภาพ ทำการควบคุม กำกับการจัดทำ และเผยแพร่ข้อมูลของกระทรวง สามารถแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน หรือผู้รับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็น และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้บริหาร กษ. ทราบเป็นระยะ รวมถึงการปฏิบัติงานอื่นตามที่รัฐมนตรีฯ มอบหมาย ซึ่งข้อมูลที่ผ่านมาผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการแล้ว จะเผยแพร่เป็นข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป

2) **คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร** ซึ่งมีรองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธาน ผู้แทนกรม/กองต่าง ๆ เป็นคณะอนุกรรมการ ทำหน้าที่กำหนดระเบียบวิธีในการจัดทำข้อมูล และกำหนดแผนการรายงานข้อมูลด้านพืชของ กษ. พิจารณาให้ความเห็นชอบข้อมูลด้านพืชให้มีความถูกต้องและเป็นเอกภาพ รายงานผลต่อ กกก. จัดตั้ง คณะทำงานฯ ตามความจำเป็น

3) **คณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช ระดับภาค** ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ เป็นประธาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำข้อมูลในแต่ละภาค เป็นคณะทำงาน ทำหน้าที่ จัดทำข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืชที่สำคัญ กำหนดแผนการรายงานข้อมูลในระดับพื้นที่ รายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุฯ

4) **คณะกรรมการสารสนเทศการเกษตร** ซึ่งมีผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศการเกษตร เป็นประธาน มีผู้อำนวยการส่วนของศูนย์สารสนเทศการเกษตร และนักวิชาการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นคณะกรรมการ ทำหน้าที่กลั่นกรองข้อมูลผลการสำรวจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

---

¹ หมายเหตุ: S:\16 คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลพืช (เอกภาพ)\00 กกก.พัฒนาคุณภาพข้อมูลด้านการเกษตร-คำสั่งต่าง ๆ\06 คำสั่งแต่งตั้งกกก.และอนุฯพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร (ล่าสุด)

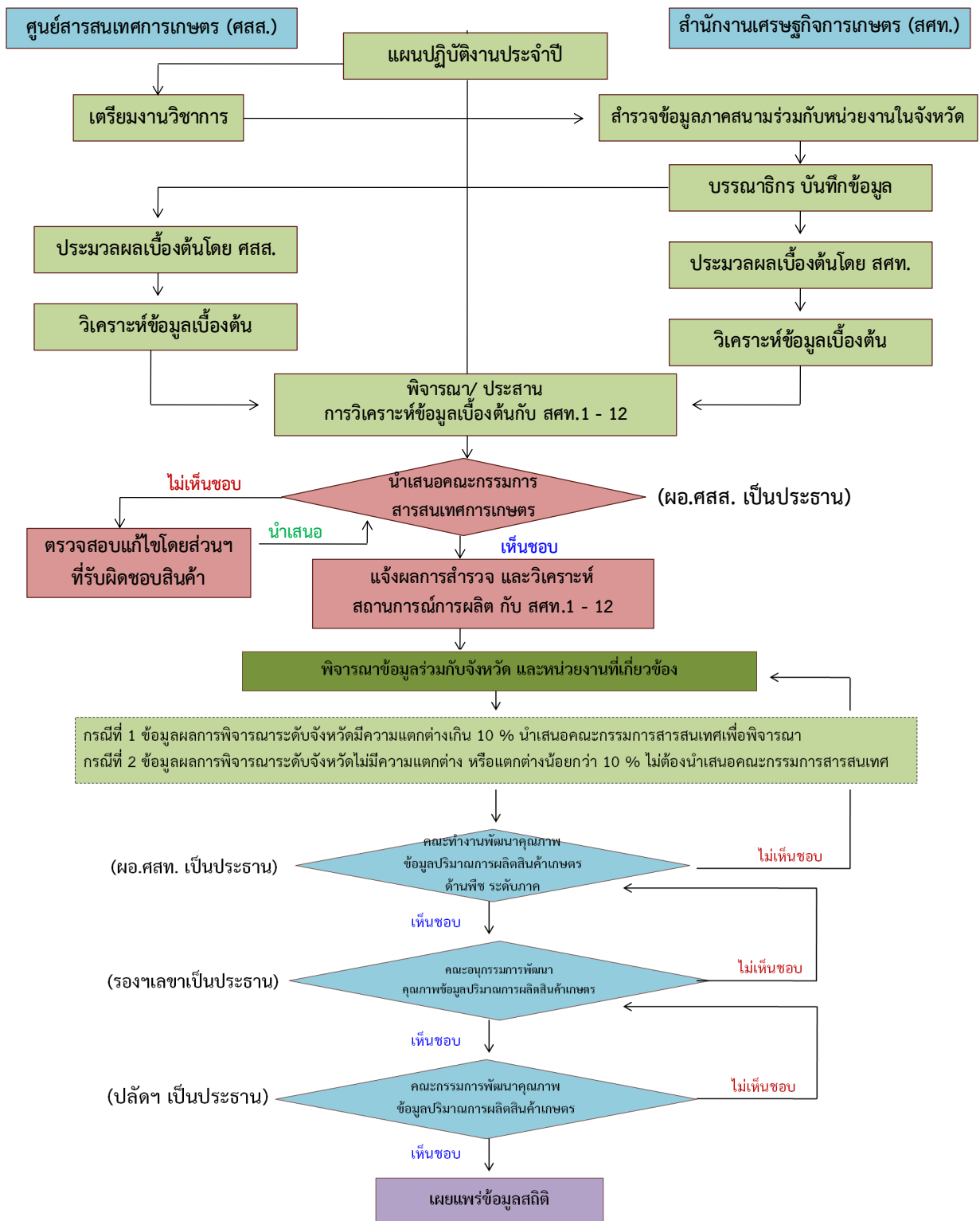
2.2 ขั้นตอนการทำงาน

ในการจัดทำข้อมูลปริมาณการผลิตพืช มีขั้นตอนในการดำเนินการตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงการเผยแพร่ข้อมูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลเดียวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

1. ส่วนสารสนเทศการผลิตพืชไร่นา (สพร.) ศูนย์สารสนเทศการเกษตร ดำเนินการจัดเตรียมงานวิชาการ ทั้งการจัดทำแบบสำรวจ คู่มือ การจัดการอบรม การสุ่มตัวอย่างตามกรอบตัวอย่างที่จัดทำโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ (สศท.) ในสินค้าพืชไร่นาที่จัดทำข้อมูลเอกภาพ จำนวน 6 ชนิดสินค้า ได้แก่
  1. ข้าวนาปี
  2. ข้าวนาปรัง
  3. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
  4. มันสำปะหลังโรงงาน
  5. สับปะรดปัตตาเวีย
  6. ถั่วเหลือง
2. สศท. ดำเนินการสำรวจ บรรณาธิกรณ์และบันทึกข้อมูล รวมถึงการประมวลผลเบื้องต้น
3. สพร. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และนำข้อมูลหารือกับ สศท. ก่อนนำเสนอต่อ คณะกรรมการสารสนเทศการเกษตร หากข้อมูลไม่ผ่านการพิจารณา สพร. จะทำการตรวจสอบข้อมูล และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา เมื่อข้อมูลผ่านการพิจารณาแล้วจะดำเนินการแจ้งผลการสำรวจและวิเคราะห์สถานการณ์ในรายละเอียดแต่ละจังหวัด/อำเภอ ร่วมกับสศท.
4. สศท. ทำการพิจารณาข้อมูลร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละจังหวัด เพื่อพิจารณาข้อมูลและสถานการณ์ในรายละเอียด
5. สพร. รับผลการพิจารณาข้อมูลซึ่งผ่านการหารือระหว่าง สศท.กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัดแล้ว โดยมีเงื่อนไขคือ หากข้อมูลผลการพิจารณาระดับจังหวัดแตกต่างจากผลการสำรวจซึ่งผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการสารสนเทศการเกษตรมากกว่าร้อยละ 10 จะต้องนำผลนั้นเสนอต่อคณะกรรมการสารสนเทศการเกษตรเพื่อทราบอีกครั้ง
6. สศท. นำผลการพิจารณาในระดับจังหวัดเสนอต่อคณะทำงานพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืช ระดับภาค เพื่อพิจารณา
7. สพร. นำข้อมูลซึ่งผ่านการพิจารณาของคณะทำงานฯ ระดับภาคแล้ว เสนอต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อพิจารณา
8. ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ นำข้อมูลซึ่งผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อพิจารณา
9. ศูนย์สารสนเทศการเกษตร นำข้อมูลซึ่งผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ แล้ว เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ Drive R: เอกสารสถิติต่างๆ Web Site เป็นต้น

2.3 สรุปขั้นตอนแผนผังการจัดทำข้อมูลภายใต้คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพข้อมูลปริมาณการผลิตสินค้าเกษตร ปี 2567

ภาพที่ 2.1 แผนภาพแสดงขั้นตอนการจัดทำข้อมูล ปี 2567